

Søby Havn

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Telefon +45 7221 8800
info@trafikstyrelsen.dk
www.trafikstyrelsen.dk

Dato: 17-02-2026
Sagsnr.: 2025-230469
Sagsbehandler: NAVE

Afgørelse om at projektændringer til havneudvidelsen i Søby Havn ikke er VVM-pligtige

Trafikstyrelsen har den 5. december 2025 modtaget ansøgning fra Søby Havn om projektændringer til havneudvidelsen i Søby Havn. Projektændringerne omhandler overordnet for erhvervshavnedelen et reduceret svajebassin, at dækmolerne etableres tættere på eksisterende dækmoler, en mindre uddybningsmængde samt at krydstogtskajen mindskes.

Søby Havn har tidligere søgt om tilladelse til at udvide havnen, hvortil der i efteråret 2020 blev foretaget offentlig høring af kommuneplantillæg, lokalplan samt miljøvurdering af både planer og det samlede projekt. Tilladelser til projektet blev givet af Kystdirektoratet, Svendborg Kommune¹ og Trafikstyrelsen i juli 2021. Søby Havn ønsker nu at reducere det ansøgte projekt fra 2021.

Trafikstyrelsen er myndighed for behandling af sager om etablering af faste anlæg, uddybning og opfyldning på søterritoriet i havne, jf. § 2 i Havneloven². Trafikstyrelsen er ansvarlig myndighed for ændringerne i erhvervshavnen, Svendborg Kommune for aktiviteterne på land og Kystdirektoratet for ændringerne i lystbådehavnen, som de har meddelt ikke kræver en screening efter bilag 2.

Projektet i erhvervshavnen er omfattet af VVM-bekendtgørelse for havne³ bilag 2, punkt 13 a. Trafikstyrelsen skal derfor træffe afgørelse om, hvorvidt projektet er omfattet af VVM-pligt. Endvidere skal det efter samme bekendtgørelse vurderes, hvorvidt der skal udarbejdes en konsekvensvurdering af Natura 2000-områder i nærheden af projektet.

Trafikstyrelsens afgørelse

Trafikstyrelsen har efter en screening af sagen afgjort, at projektet ikke er VVM-pligtigt og derfor ikke kræver en miljøkonsekvensvurdering. Dermed kræver projektændringen ikke tilladelse efter havnelovens § 2. Trafikstyrelsen godkender hermed projektændringen jf. vilkår 6 i tilladelse af 7. juli 2021.

¹ Svendborg Kommune varetager kompetencen for Ærø Kommune

² LBK nr. 116 af 24/01/2024 af lov om havne (Havneloven)

³ BEK nr. 855 af 02/06/2025 om vurdering af virkning på miljøet af projekter vedrørende erhvervshavne og Københavns Havn samt om administration af internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter for så vidt angår anlæg og udvidelse af havne (VVM-bekendtgørelse for havne)

Endelig meddeler Trafikstyrelsen, at der ikke skal udarbejdes konsekvensvurdering i forhold til nærtliggende Natura 2000-områder af projektet.

Afgørelsen fritager ikke modtageren for pligt til at opnå tilladelser og godkendelser, der måtte være nødvendige for gennemførelse af projektet i henhold til anden lovgivning.

Afgørelsen erstatter ikke privatretlige aftaler med fysiske og juridiske personer, som kan være berørt af projektet.

Samtidig med at anlægsarbejdet afsluttes, skal Beredskabsstyrelsen og Geodatastyrelsen underrettes herom med angivelse af anlæggets endelige position.

Begrundelse for afgørelsen

Screeningen er foretaget med udgangspunkt i den konkrete projektændring med det nuværende kendskab til evt. miljømæssige konsekvenser. Yderligere ændringer i projektet eller i omgivelserne kan betyde, at projektet må screenes på ny ud fra de nye betingelser.

Trafikstyrelsen har ved afgørelsen om at give tilladelse til projektændringen lagt vægt på, at de eksisterende aktiviteter i området ikke vil blive påvirket negativt. Ydermere vil ændringen ikke ændre på havnens funktion.

Trafikstyrelsen har i sin afgørelse om, at projektændringen ikke er VVM-pligtig lagt vægt på, at påvirkningerne fra projektændringen vurderes at kunne rummes inden for eller være mindre end det tidligere tilladte projekt, samt at projektændringen i sig selv ikke ses at have væsentlige miljøpåvirkninger.

Trafikstyrelsen har vurderet, at ændringen ikke vil være til hinder for vandområdets målopfyldelse eller medføre forringelse af vandområdets økologiske- og kemiske tilstand. Ligeledes har styrelsen vurderet at projektet hverken vil medføre midlertidig eller permanent forringelse på kvalitetselementers tilstand.

Trafikstyrelsen har i sin afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering i henhold til nærtliggende Natura 2000-områder lagt vægt på, at sedimentspredning ikke vurderes at sprede sig ind i fuglebeskyttelsesområderne eller habitatområdet, at den nordvestlige tange af Ærø naturligt vil stoppe støjdbredelse ind i størstedelen af Natura 2000-område nr. 197 og at der kan opretholdes gunstig bevaringsstatus og at en væsentlig påvirkning på Natura 2000-området kan udelukkes.

Trafikstyrelsen har vurderet, at den økologiske funktionalitet for bilag IV-arter angivet på artsfredningsbekendtgørelsens bilag 1⁴ og habitatdirektivets bilag IV⁵ kan opretholdes. Styrelsen har i sin vurdering lagt vægt på, at installationen af spunsjern primært vil foregå ved nedvibrering, som har en mindre støjdbredelse end nedramning, at nedramningen vil ske bag dækkende værker, da etablering af nye ydre moler etableres først i anlægsfasen, at sedimentspild vil være midlertidigt og primært forekomme inden for dækkende værker samt at yngle- og rastedområder opretholdes på samme niveau som hidtil, så at arternes bevaringsstatus sikres og områdets økologiske funktionalitet opretholdes.

⁴ BEK nr. 521 af 25/03/2021 om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt¹

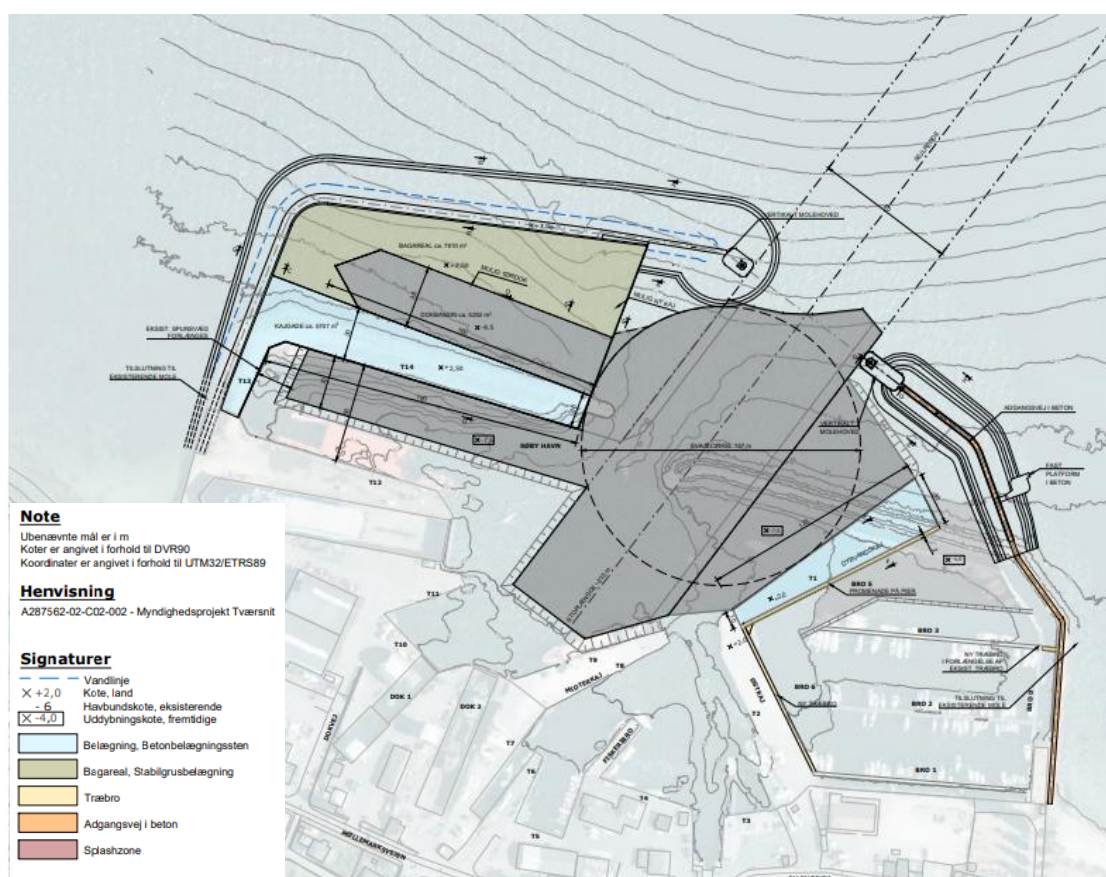
⁵ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter

mole eller om nødvendigt til midlertidig depot på land. Molehoveder nedbrydes ved fjernelse af betondæk, og spunsjern trækkes op.

Ligesom ved det allerede tilladte projekt etableres ydermoler i form af stenkastninger med store løse sten til beskyttelse af de nye arealer. Stenkastninger udlægges med kerne og dæksten i modsætning til tidligere, hvor der for øvre del også var et filterlag. Dæksten føres helt til havbund, hvor der tidligere kun var filterlag på nedre del. Moler etableres fra land ved først at bygge kerne og dæksten ud til omkring kote +1,0, og herefter bygges til fuld højde. Stenkastningerne er en løsning, der er med til at dæmpe bølgerne og dermed øge komforten for skibe og lystbåde i havnen.

Materialet til etablering af kernen i stenkastningerne består af 100-200 kg sprængstensfyld, hvor det i det tilladte projekt bestod af sand. Materialet kan delvist fremskaffes fra eksisterende stenmoler, mens resterende kernemateriale fremskaffes fra norske eller svenske stenbrud. Sten til etablering af dæklag forventes at blive tilført fra norske eller svenske stenbrud. Ved kajerne etableres der spuns, så det er muligt at fortøje fartøjer ved kajen. Der skal nedbringes ca. 720 lbm spuns svarende til ca. 16.500 m² spuns. Spunsen udgør den yderste lodrette del af havnekonstruktionen, og området bag spunsen opfyldes med uddybningsmateriale. I det omfang der ikke kan opgraves tilstrækkeligt materiale ved uddybningen af havnebassinet, vil der blive tilført materiale fra godkendte indvindingsområder til havs. Havnearealerne etableres i kote +2 til +2,5 m DVR90, dels for at sikre mod forhøjet vandstand i forbindelse med storme, og dels for at tage højde for klimaændringer i form af en forhøjet vandstand i havene.

Figur 2: Oversigtskort over det reducerede projekt.

Der etableres en ny kajgade langs kajstrækningen, syd for det nye dokbassin på ca. 5.200 m². Kajgade etableres med uddybningsmateriale og belægges med belægningssten. Mellem havnebassinet og lystbådehavnen etableres en dybvandskaj på ca. 3.300 m², som etableres med spuns og opfyldes med uddybningsmaterialer og belægges med betonsten samt et trædæk ud mod lystbådehavnen.

I forbindelse med etableringen af erhvervshavnen anvendes materialer som sten, grus og uddybningsmateriale. Der befæstes ca. 8.200 m².

I forbindelse med havneudvidelsen vil der ske uddybning af havnebassinet. I erhvervshavneafsnittet uddybes til kote -7,5 m DVR90 i stedet for de oprindelige -8 og -10 DVR90. I dokbassinet uddybes til kote -9,5 m DVR90 i stedet for de tidligere -10,5 DVR90. Der uddybes total ca. 95.000 m³ materiale, inkl. ca. 5.000 m³ ved lystbådehavnen, hvor der i det oprindelige projekt ville være uddybet 321.000 m³. Det svarer til en ca. 70 % reduktion.

Der er den 19. juli 2022 givet tilladelse til at nyttiggøre 150.000 m³ uddybnings- og oprensningmateriale fra Søby Havn til havneudvidelsen (Miljøstyrelsen, Søby Havn, Nyttiggørelsestilladelse, J.nr. 2022-10083, 2022). Omkring de første 30-50 cm af havbunden er forurenet sediment og omfatter ca. 15.000 m³, der opgraves med miljøgrab og bag lermembran indbygges i de nye havnearealer. Det opgravede materiale udlægges i bagarealet nord for kajgaden, men vil ikke komme til at indgå som en del af molerne. Det er i nyttiggørelsestilladelsen vurderet, at materialerne er indbygningsegne. For at minimere brugen af tilførte råstoffer (sand, grus), der kan stabilisere kaj anlæg mv. vil der i nødvendigt

omfang blive benyttet kalk, sekundært benyttet cement, til stabilisering af det opgravede materiale og det materiale, der bruges til opfyld.

Projektet går fra et svajebassin på 225 meter til en svajecirkel på 160 meter, hvormed havnen stadig vil kunne forbedre manøvreringsforholdene i havnen. I dag oplever både færger og de største skibe problemer med vendeforhold og snævre manøvreringsforhold. Disse forhold vil forbedres med en forøgelse af svajecirkel fra nuværende D100 meter til D160 meter. Krydstogtskajen går fra 240 meter til 125 meter. På havnen og havnebassinerne vil der ligesom i dag ske forskellige aktiviteter, som især omfatter losning, færgetrafik og lystbådesejlsads.

Anlægsarbejdet forventes at vare ca. 2 år.

Natura 2000-områder

Afstanden til Natura 2000-område nr. 197 *Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als* er 950 meter sydvest over land og nr. 127 *Sydfynske Øhav* er 4,2 km øst for projektområdet.

Natura 2000-område nr. 197 har dybder mellem 0 og 40 m. Hele området er marint og bugter og vige er den mest udbredte naturtype i Natura 2000-området efterfulgt af stenrev og sandbanke. For naturtyperne bugter og vige samt stenrev er der tale om mere end 5 % af det samlede arealer i den baltiske bigeografiske region i Danmark.

Natura 2000-område nr. 127 er specielt udpeget for at beskytte det store lavvandede øhav med de mange små øer og meget vigtige forekomster af især marine naturtyper, store strandenge og andre kystnaturtyper.

Trafikstyrelsen vurderer, at projektet ikke påvirker områderne væsentligt under hensyntagen til områdernes udpegningsgrundlag og bevaringsmålsætninger.

Bilag IV-arter

Trafikstyrelsen har eftersøgt fremkomsten af bilag IV-arter i og omkring projektområdet i relevante databaser⁶. Trafikstyrelsen har fundet, at der ikke er registreret fund i eller nær projektområdet i de seneste 10 år.

Ved det oprindelige projekt vurderes marsvin at kunne blive påvirket af undervandsstøj i forbindelse med nedbringning af spuns og pæle i anlægsfasen. I forbindelse med det reducerede projekt vurderes marsvin stadig at kunne blive påvirket af undervandsstøj. Installationen af spunsjern i forbindelse med det reducerede projekt vil hovedsageligt foregå ved nedvibrering, som har en mindre støjdbredelse end hvis spunsjern installeres ved nedramning. Der vil dog forekomme nedramning af spuns og pæle i forbindelse med anlæg af dele af kajanlæggene og lystbådehavnen, men nedramningen vil ske bag dækkende værker, da etablering af nye ydre moler etableres først i anlægsfasen. Støj fra nedramning vil derfor ikke forekomme uden for havnens dækkende værker og dermed uden for projektområdet, da de områder, som nedrammes ikke ligger i lige linje til åbent farvand.

⁶ www.arter.dk, www.naturdata.miljoportal.dk

Trafikstyrelsen vurderer, at områdets økologiske funktionalitet for marsvin ikke påvirkes ved gennemførelse af projektet. Styrelsen har lagt vægt på, at projektet ikke påvirker yngle- og rasteområder for marsvin, at projektet er tilrettelagt således at der ikke beskadiges eller ødelægges yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for marsvin, at projektet ikke medfører forstyrrelse med skadelig virkning for marsvin, og at der ikke sker en forsætlig indfangning eller drab.

Vandrammedirektivet

Projektområdet er beliggende ved vandområde "Det Sydfynske Øhav" med vandområde ID: "214". Vandområdet er udpeget med miljømålsætningen "God økologisk tilstand" og "God kemisk tilstand". Vandområdets samlede økologiske- og kemiske tilstand er vurderet til "Ringe økologisk tilstand" og "Ikke-god kemisk tilstand".

For de enkelte parametre er tilstanden vurderet som følgende;

- Fytoplankton: Ringe økologisk tilstand,
- Rodfæstede bundplanter: Ringe økologisk tilstand,
- Bunddyr: Ringe økologisk tilstand,
- Iltforhold: Ikke anvendelig,
- Vandets klarhed: Ikke anvendelig,
- Nationalt specifikke stoffer: Ikke-god økologisk tilstand.

I henhold til projektbeskrivelsen og de beskrevne metoder er det Trafikstyrelsens vurdering, at projektet ikke vil medføre en midlertidig eller permanent forringelse af kvalitetselementernes tilstand, at projektet ikke vil medføre en forringelse af vandområdets økologiske- og kemiske tilstand og slutteligt, at projektet ikke vil hindre målopfyldelse i vandområdet.

På baggrund af bygherres beskrivelse af projektet i henhold til havstrategidirektivets 11 temaer vurderer Trafikstyrelsen, at projektet ikke er uforeneligt med opnåelse af miljømålene.

Høring

Projektområdet er i havplanen udlagt til Generel anvendelseszone (G) - G50.

Trafikstyrelsen og Svendborg Kommune har i forbindelse med sagens behandling forelagt ansøgningen for Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, Naturstyrelsen, Kystdirektoratet, Plan- og Landdistriktsstyrelsen, Miljøstyrelsen, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, Energistyrelsen, Slots- og Kulturstyrelsen, Beredskabsstyrelsen, Etablissement- og Terrænkommendoen, Energinet, Dansk Ornitologisk Forening, Beskyt Havmiljøet, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Ærø Kommune.

Projektansøgningen har endvidere været offentliggjort på Trafikstyrelsens hjemmeside i perioden 19. december 2025 til den 23. januar 2026.

Følgende høringsparter har afgivet høringssvar:

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har ikke haft bemærkninger til projektet.

Beredskabsstyrelsen henleder opmærksomheden på, at alt arbejde skal udføres i overensstemmelse med BEK nr. 1229 af 03/10/2023 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder.

Bygherre har bekræftet, at de overholder Beredskabsstyrelsens retningslinjer og bekendtgørelser.

Styrelsen for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har modtaget høringsvar fra Bælternes Fiskeriforening, som påpeger, at det er vigtigt, at der ikke er tale om klappning af uddybningsmateriale, da de på ingen måde kan acceptere klappning henset til den igennem pressen oplyst faretruende miljøsituation Lillebælt er i.

Bygherre oplyser, at klappning af uddybningsmateriale ikke indgår i ansøgningen og derfor heller ikke i projektet som helhed. Materialet nyttiggøres som beskrevet i ansøgningen. De kan endvidere oplyse, at forhold omkring sedimentspredningen er beskrevet i ansøgningen. Sedimentspredningen er i høj grad begrænset ved at materialet opgraves med miljøgrab og opgravningen vil foregå beskyttet bag dækkende værker.

Trafikstyrelsen finder ikke at de indkomne høringsvar giver anledning til ændringer i afgørelsen.

Alle høringsvar er videresendt til bygherre.

Offentliggørelse

Afgørelse vil blive offentliggjort på Trafikstyrelsens hjemmeside i henhold til § 28 i bekendtgørelse nr. 855 af 02/06/2025 om vurdering af virkning på miljøet af projekter vedrørende erhvervshavne og Københavns Havn samt om administration af internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter for så vidt angår anlæg og udvidelse af havne.

Klagevejledning

Afgørelser truffet i henhold til havneloven og bekendtgørelse om vurdering af virkning på miljøet af projekter vedrørende erhvervshavne og Københavns Havn samt om administration af internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter for så vidt angår anlæg og udvidelse af havne kan ikke påklages til transportministeren eller anden administrativ myndighed, jf. § 26 i Trafikstyrelsens delegationsbekendtgørelse⁷.

Med venlig hilsen

Nanna Z. Vestergaard

Trafikstyrelsen

Kopi til ovennævnte høringsparter

⁷ Bekendtgørelse nr. 169 af 27/01/2026 om Trafikstyrelsens opgaver og beføjelser, klageadgang og kundgørelse af visse af Trafikstyrelsens forskrifter